

Ajankohtaista maatalouden ympäristösuojelussa

Airi Kulmala
Baltic Deal -hanke, MTK

Aurajoen monet kasvot – seminaari Aurajoen nykyisyydestä ja tulevasta
Lieto 27.9.2011

Baltic Deal

Putting best agricultural practices into work

- Tuottaja- ja neuvontajärjestöjen ideoima EU:n Itämeristrategian lippulaivahanke
- Toteutus: syksy 2010 - syksy 2013
- 7 partneria 7 maasta
 - 2 tuottajajärjestöä
 - 5 neuvontaorganisaatiota
 - Suomesta MTK
- 30 yhteistyötahoa 10 maassa
- Rahoitus
 - Noin 4 milj. euroa
 - Itämeren ohjelma 2007 - 2013 ja NEFCO/NIB Baltic Sea Action Plan Trust

Tavoitteet

Vihreämpää maataloutta sinisemmän Itämeren puolesta tiedon ja neuvonnan avulla

- Vähennetään edelleen maataloustuotannon ravinnepäästöjä niin, että maatalouden taloudellinen kilpailukyky tai tuotanto ei kärsi
- Maatila- ja neuvontanäkökulmat keskeisiä

Kuva: Airi Kulmala

Toimintatavat

- Tiedonvaihto ja neuvonta
 - Opintomatkat, seminaarit, kurssit, workshopit
 - Entistä parempia työkaluja neuvontaan
- Kokeilutoiminta
 - Uusien menetelmien ja käytäntöjen kokeilu tiloilla
 - Yhdessä maassa laajasti käytössä oleva menetelmä voi olla lähes tuntematon toisessa maassa
- Mallitilaverkosto
 - 100 mallitilaa (Suomessa 10)
 - Menetelmien, käytäntöjen ja ympäristöinvestointien esittely

Kuva: A. Kulmala

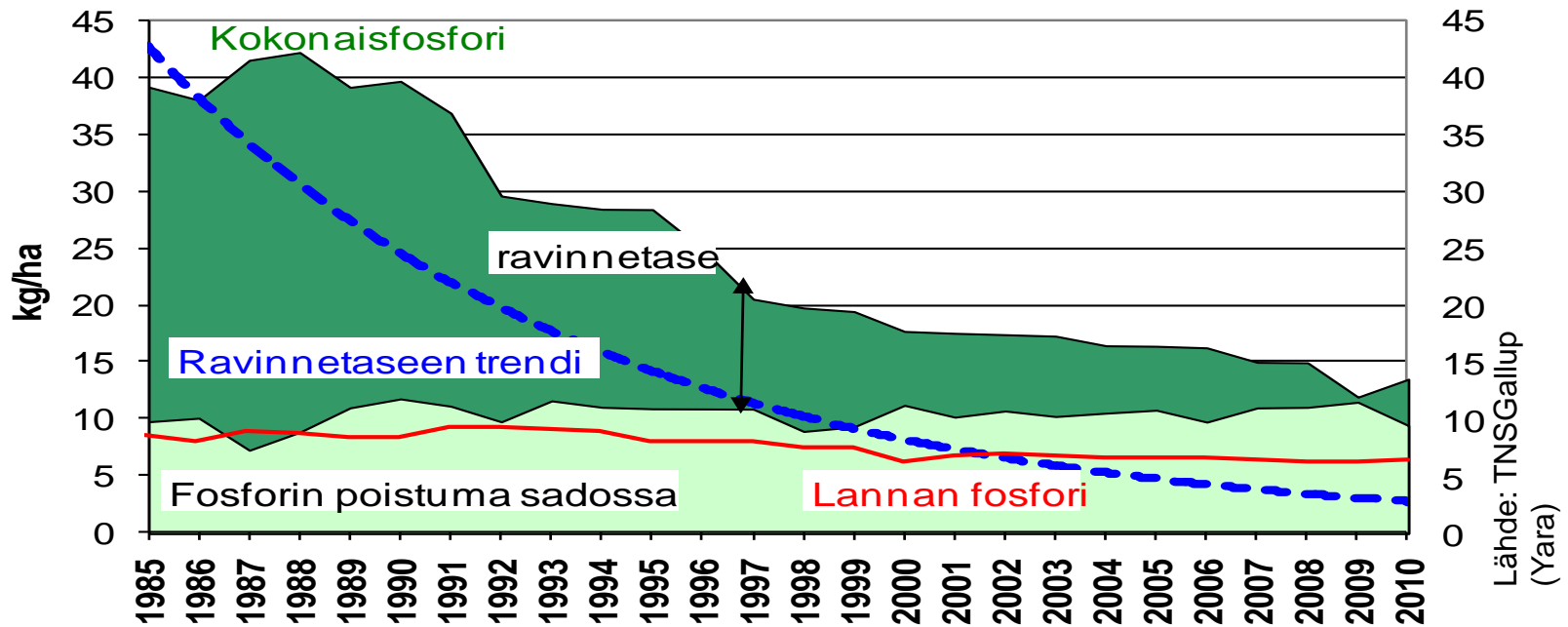
Ympäristötuki ja vesiensuojelu (1/2)

- Suomessa noin 90 % viljelymaasta ymp.tuen piirissä
 - Vesiensuojelua lähes joka tilalla jollakin tasolla
- Kasvipeitteisyys
 - Estää ravinteikkaan maa-aineksen pintavaluntaa ojiin ja vesistöihin
- Suojavyöhykkeet- ja kaistat
 - Kasvimassan käyttö ?
 - Fosforin vapautuminen kasvien jäätyessä/sulaessa ?
 - Fosforin kerrostuminen pintamaahan ?
- Lannan ravinteet entistä tarkemmin huomioon lannoituksessa, multausta yleistynyt

Kuva: A. Kulmala

Ympäristötuki ja vesiensuojelu (2/2)

- Lannoituksessa annettu fosforimäärä vastaa hyvin sadon mukana pellolta poistuvia ravinteita
- Suomalaisten peltujen liukoisen fosforin pitoisuus keskimäärin 12 mg/l, 8 % riskipeltoja (viljavuusfosfori korkea > 20 mg/l)
- ProAgria Farman alue: P keskimäärin 17 mg/l (19 % riskipeltoja)

Lähde: Viljavuuspalvelun näytteet 2006-10

Uuden ympäristötukiohjelman valmistelu alkanut (1/2)

- Olemme oikealla tiellä, mutta toimenpiteitä pitää tarkentaa ja kohdentaa
- Laajemmat toimenpidekokonaisuudet
- Vesiensuojelu
 - Uusi tutkimustieto, hankkeiden kokoama tieto, viljelijäkokemukset
 - Hyvä maan kasvukunto tärkeä osa vesiensuojelua
 - Ravinteiden pidättäminen pellolla
 - Lannan, orgaanisten lannoitevalmisteiden ravinteiden käyttökelpoisuus
- Ilmastonsuojelu
- Luonnon monimuotoisuus, maiseman hoito

Kuva: A. Kulmala

Uuden ympäristötukiohjelman valmistelu alkanut (2/2)

- Kaikkien tilojen ”perusosaa” tarvitaan edelleen
- Kohdentamisen kriteerit
 - Mitä ja minne?
- Rahaa rajallinen määrä – miten verrata esimerkiksi vesien- ja maisemanhoitoa keskenään?
- Sovittaminen muihin tukiin

Kuva: A. Kulmala

CAP vihertyy

- Valmistelut EU:n maatalouspolitiikan (CAP) uudistamiseksi v. 2014 käynnissä
- Luonnoksia vuotanut julkisuuteen, mm. syyskuun alussa
 - Viherryttämisen osuus 30 % suorista tuista
 - 7 % luonnonhoitoalaa kuten suojakaistoja tai kesantoa
 - 3 kasvia viljelyssä, max 70 % ja min 5 % viljelyalasta yhtä kasvia
- Kritiikkiä esitetty eri tahoilta
- Lopputulos ???

”Direktiivit” valmistelussa

- VPD
 - Toteuttaminen käynnissä
 - Luonnos vesienhoidon toimenpiteiden seurantajärjestelmästä 2010-2015 kommentoitavana
- Nitraattidirektiivi
 - Suomessa asetusmuutos valmisteilla
- EU:n biodiversiteettistrategia
 - Tavoitteena pysäyttää lajien ja luontotyyppien tilan huononeminen sekä parantaa niiden tilaa merkittävästi vuoteen 2020 mennessä
 - Valmistelut eri tasoilla käynnissä

Kuva: A. Kulmala

Puhdistamolietteen käyttö

- Suomi pyrkii ravinnekierrätyksen mallimaaksi
- Paineet puhdistamolietteen peltolevitykseen lisääntyneet
 - Lietteen käsittely edistynyt (kompostointi, biokaasutus)
 - Viljelijöiden kiinnostus lisääntyy, kun lannoitteiden hinnat nousevat
 - Raskasmetallit: asia tunnetaan, rajoitukset
 - Mm. kasvikohtaisia käyttörajoituksia
 - Orgaaniset haitta-aineet: asiaa ei tunneta, joten ei voida antaa ohjeistusta
 - Haluavatko kuluttajat lietteellä lannoitettua ruokaa?
- Varovaisuus ja harkinta edelleen tarpeen

Kuva: A. Kulmala

Ilmastonmuutos

- Suomelle kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteeksi ei-päästökauppa-sektorilla (mm. maatalous, liikenne) on asetettu 16 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2020 mennessä
 - Maatalouden päästöt maatalous-, maankäyttö ja energiasektoreilla 17 % Suomen kokonaispäästöistä
 - Suomen Ilmasto- ja energiastrategiassa maatalouden vähennystavoitteeksi asetettu 13 %, mikä on haastava tavoite

Kuva: A. Kulmala

***Kiitos ja hyvää
syksyn jatkoa!***

Kuva: A. Kulmala